

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér

Dicsőséges márczius.

Ma, amikor hatvanadik évfordulóját ünnepezzük a bilincstörő nagy márciusnak, itt-ott akad még egy fehér haju megrokkant aggastyán, aki saját szemével látta, saját füleivel hallotta ama nap mámoros örömmujongását, az ifjúság egetvivő lelkesedését, amint Petőfi Sándorral az élén ellentmondást nem tűrő nemes hévvel kiharsogta a sajtószabadságot. Ma-holnap kihál ez a nemzedék és a dicsőséges nap eseményei csak az apák hagyományaként száll át az ifjabb nemzedékre, s abban a pillanatban, amikor az utolsó szemtanu szemei megüvegesednek, a 48-as márczius idusának gyönyörű jelenetei nagyapó mesemondó ajkairól átvonulnak a történelem lapjaira. Vajjon abban a történelmi pillanatban, amikor az utolsó szabadsághős sírjába tér és az élőszó a maga közvetlenségének varázsával írott betűvé csendesül, vajjon abban a pillanatban meggyengülne bennünk a dicső nap iránt érzett hevület, amikor évről-évre visszatér a kalendáriumba? Vajjon kevésbé fogjuk-e érezni a tavasz első fuvallatában a szabadság után való sóvárgást, s el fognak-e mosódni lelkünkben azok az alakok, azok a daliás fiatalok, akik akkor ama nagy

napon néhány óra alatt századokra kiható diadalt arattak a zsarnoki önkényen?

Nem!

A sirgödör magába zárhat mindent, ami porlandó, tetemek porrá válhatnak, férgek csontokat megőrölhetnek, de az eszme él! Azon nem fog idők múlása, nemzedékek pusztulása, viharok száguldása, napsütés mosolya. Sirhantok bedőlhetnek, süppedő temetőkön új porrétegek támadhatnak, ölnyi magasak, az eszmét nem öli meg semmi! Mert az eszme a szivekben él.

Szivedben él az eszme: a szabadság eszméje. A csecsemő az anyatejjel szívja magába és szívni fogja mindaddig, amíg csak magyar anya lesz, aki kisdédét emlőin táplálja és valami bus, borongós altató dalt dudol hozzá. Ez a dal ott fog zsongani a férfivá fejlett gyermek fiuban is és tetre fogja serkenteni őt, valahányszor veszedelem fenyegeti a hazát. Ez a dal ott fog zsongani az anyává fejlett leányka fülében is és ő tovább fogja dudolni a maga gyermekeinek.

És ezért mi márczius dicsőséges napját sohasem fogjuk elfelejteni. Szemtanuk kihálása, nemzedékek váltakozása után sem, soha, soha, az idők végtelenségéig!

Dr. F.

Kula jövője.

Kula község vélt, vagy való régi hibáiról, vagy „bűneiről“ még említést sem kívánok tenni, sem pedig élelmes szomszéd községünkről, mely akkor volt kormánypárti, amikor mi ellenzék voltunk, és abból az ellenzékeskedésből csak kárunk támadhatott

Mindenütt az anyagi megerősödés utáni törekvés az a rúgó, mely népeket, nemzeteket, községeket és egyeseket a modern gazdasági fegyverek igénybe vételére hajt és aki ezen eszközökkel élni tud és akar, az rendszerint győzni is fog.

Kula községe is csak egy gazdasági irányban haladó, észszerű, de nem kicsinyes helyi politikával fogja lakóinak létérdekeit szolgálhatni.

Kula község anyagi jólétének, fejlődésének igazi alapjai a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem.

Ezeknek okszerű fejlesztése elsőrangú feladat.

Mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk fejlesztését, az újabb földmives nemzedék értelmesebb nevelésével, szakiskolák látogatása, esetleg különleges természetnyelvi felkarolása útján érhetjük el. A mezőgazdák haladásával azoknak szükséglete és igénye is folyton nőni fog, ami viszont iparunk és

TÁRCA.

Anyám emléke.

Feledés borítja emlékedet, anyám,
S drága hamvaidat betakarja homály.
Az idő kerekén gördülnek az évek,
S felejtnek, felejtnek, kedves anyám, téged.

Akik életedben kedveskedtek néked,
Csak színleg mutatták, hogy szeretnek téged;
Akkor segítőnek jó voltál te nekik
Nemes jó szívedet mind, mind elfelejtik.

De van, ki megőrzi híven emlékedet
És hullat mindennap sírodra könyeket;
S ha a sors szeszélye sodorná bárhova
Nem szün meg síratni, drága anyám, soha!

Midőn a koporsó födelét radttették,
S a legdrágább anyát mitőlünk elvitték,
Szívemet iszonyu érzés marcangolta,
S megtörve kísértünk utolsó utadra.

S mikor megszólalt a kápolna harangja
Telve búbanattal ércnyelvének hangja,
Zokogva hallgattam e gyászos hangokat,
Melyek csak fokozták sötét bánatomat.

Másnap reggel, midőn sírodhoz kimentem,
Hogy forró könyeim a fejfádra öntsem:
Sírod a természet már földiszitette
Hőfehér fátvolát reá terítette.

A viszontlátás majd boldogabb lesz talán,
Ha elszólit hozzád a végzet, jó anyám.
Ott nincsen küzködés, ott nincsen fájdalom,
Vérző szívemre ott az irt megtalálom.

Mintha csak látnálak, én édes, jó anyám,
Hogy vársz és boldogan lemosolyogsz reám.
Nem soká kell várnod. Óh, nem soká kések,
Felszálllok majd hozzád, s ott örökké élek.

Rácz Béla

Az első vihar

Irta Prém József

Vihar volt készülöben; a szívek, a lelkek vihára. A rabszolgaság végórája már ütött és az idegen, ki köztünk élt, de nem érzett velünk, kétségbeesve erőlködött, hogy a hatalomnak segítsen, hátha még jókor elfojthat mindent . . .

A titkos ellenségek egyike Winkler Nep. János császári rendőrtanácsos ott lakott a Király utcában a régi vakok intézete közelében. Néhány házzal odább a helyőrség parancsnoka Rohrbach Szaniszló ezredes székelt, kinek erkélye alatt hetenkint kétszer a katonabanda fújta a német nótákat. Kedélyes világ volt még akkor azok számára, kik sejtették, de nem merték hinni, hogy nemsokára halomra dől minden, s fenekestől felfordul a világ.

Rohrbach ezredes 1848 március 15-én magához hívatta Winklert.

— Jöjjön csak tanácsos ur. Új fontos értesüléseim vannak az izgága elemekről.
Ki hozta a híreket? — Szólt mohón a vendég.

— Ki tudna többet, mint én? S a Fiam!
A Ferdinánd — ő mindenütt ott van.
Vereses vastag bajuszát rezegtetette Winkler,

amint elégedetlenkedett. Bele is pirult, s arcának korán jelentkezett szeplőit piros foltok lepték el.

— Csöndesebben! — Intett az ezredes.
— De mondom, hogy Ferdinánd.
Az ezredes most már erőlyes mozdulattal mutatott az ebédő ajtajára. Ezen az ajtón csak az imént tünt el Helén, az ő bájos és egyetlen leánya.

— Csitt! Minden szó áthallatszik. Helén leányomnak semmit sem szabad tudnia. Éppen ma említette, hogy az ön fia tegnap megint ott járt a fiatalságnál . . . Helyes ha jogász, hát menjen a jogászok közé. Hehehe! Igenis és megfigyelt mindent.

Az ezredes most már összevonta a szemöldökeit. Aztán halkabban kérdezte:

— És el is mondott önnek mindent?
— Hogyne! Oh az én Ferdinándom megbízható. Ismerem a fiamat. Szilárd mind a szikla.

Rohrbach ezredes ismét az ebédő ajtajára tekintett.

— Huszonkét évvel már oly jeles rendőrhajlamai volnának? . . . De lássa éppen ez nem tetszik a leányomnak! Helén nagyon kényes az ilyenekbe.

— Kényes? No lám! Mondja inkább ezredes ur, hogy a kisasszonyban is forradalmi magyar vér pezseg. Unverfaelschtes Rebellenblut . . . Az édesanyja, ugy tudom magyar asszony volt. . . .

— Feleségem? Hogyne! S hozzá kuruc-családból való! Hja! A vérét csak-ugyan nem tagadhatja meg senki . . .

Lapunk mai számához melléklet van csatolva

kereskedelmünk megerősödését fogja maga után vonni.

Az ipar terén szükségünk van első sorban szakképzett és értelmes kézműiparosokra, akik a helyi szükségletet ellátják és azonfölül utat találnak ki-fele is, készítményeik elhelyezése céljából.

A kereskedelmünket úgy támogat-hatjuk legjobban, ha itt veszünk, de nem — hitelbe. Mert a túlságos ki-hitelezés a mi kereskedelmünk kerék-kötője.

Úgy a mezőgazdaságnak, mint fejlő-dő gyáripárunknak — mert véletle-nül ilyenünk is van — de kereske-delmünknek is, jó utakra és főleg jó vasúti összeköttetésre van szüksége.

Hát e tekintetben ma nincs semmi baj; nem kell már azon sopánkodnunk, hogy a gyorsvonat nem nekünk fűtyül, — a világ azért nyitva áll előttünk és Kula ma is a valóságos központja a maga járásának, minden községből a legjobb és legrövidebb uton meg-közelíthető.

Igen ám, de Kulának ezt a termé-szetes helyzetét egy erőszakos új járás beosztással úgy el lehet tolni, hogy Kula többé nem lesz a járás központján és ez jogcím lesz arra, hogy más község jogtalan előnyököt biztosítson magá-nak a hivatalok áthelyezése által.

Fogjunk hozzá az alkotásokhoz és pedig a legraktikusabb módon és mennél gyorsabban. De az a szép nagy program, mely községünk fejlé-sztése érdekében kidolgoztatott és e lapban ismertette lett, egyrészt ta-lán túlságosan igénybe venné anyagi erőnket, másrészt azok keresztül vitele elé sok akadály gördülhet.

Mit kell tehát okvetlen tennünk és mi a legsürgősebb teendők?

Első sorban ki kell húzni a gyé-kényt azok alól, akik a közigazgatási székhelyre aspirálnak. Biztosítani kell a megyét, hogy itt mindig megfelelő

ház fog állni a szolgabíróság rendel-kezésére és a főszolgabíró is megfelelő lakást kap, a megyétől neki juttatott lakbérösszegért.

Ezt a célt a legrövidebb uton elér-hetjük, ha Kula község megveszi a mostani főszolgabírósi épületet és azt örök időkre a főszolgabírói hivatal és lakás céljaira átengedi. Ezt a meg-oldást, még ha némi toldás szükséges lenne is, célszerűbbnek tartom, mint az új építkezést.

A községházat és jegyzői lakot egyelőre meg lehetne hagyni a mai formájában. A községházán szükséges pótlásokat rövid uton el kellene vé-geztetni, esetleg az anyakönyvi hivatal részére a tanácsterem oldalában vagy pedig az udvarban a jegyző irodájával szemben egy szabadon álló szobát lehetne építtetni.

Mindezek a község anyagi erejét alig veszik igénybe.

Azonban a fiu és leány polgári is-kolát is rövidesen életre kellene hív-nunk. Telkünk van hozzá, a község-házával szemben. Alapunk van reá: a Czucz-féle alapítvány és a Czucz-féle jelenleg a nagytözsde által bérbe birt ház. Ezt a házat és egyéb Czucz-féle ingatlant pénzzé kell tenni és e pénzen fel kell építeni a polgári iskolát, még pedig a jövőre való tekintettel olyképp, hogy emeletet lehessen valamikor arra építeni, mert nem elégszünk meg örök-ké a 4 osztályu polgári iskolával, ha-nem azt felső kereskedelmi iskolává kell fejlesztenünk. Az állami támoga-tást ezen polgári iskolához mi is meg-kaphatjuk és meg is fogjuk kapni.

Az a bizottság, mely most a község vagyoni állapotátalaposan megvizsgálja, megfogja adni reá a választ, hogy a polgári iskolát a község eddigi jöve-delmeiből és a Czucz-féle alpból fenn tudja-e tartani, vagy pedig a pótdó-hoz kell nyúlni. De ha még ez utóbbi eszközhöz is kellene folyamodnunk,

gondolják meg a községi képviselők, hogy a közérdek parancsolólag köve-teli a reformok keresztül vitelét és hogy csak látszólagos áldozat az, mert hogy egy példát említsek: Kula 120000 frtot adott a Hegyes—Palánkai vasút-hoz, de ma egy utcája a — Széchenyi utca — egyedül 120000 frttal többet ér, mint a vasútépítés előtt!

Ha tehát a község megveszi a je-lenlegi főszolgabírósi épületet és a szükséges bővítéseket megcsináltatja, ezen épületet a mindenkor főszolga-bírónak lakbéré ellenében rendelke-zésre bocsájtja; ha a községházat ki-bővített és saját telkén egy modern iskolaépületet emeltet a polgári iskola részére: akkor Kula községet többé szemrehányás nem fogja illelhetni, mert legalább a legfontosabb és leg-sürgősebb feladatait megoldotta!

Berkovits Rezső

Színház.

Immár tiszta képet alkothatunk magunk-nak Molnár Gyula színtársulatáról annak egy heti itteni működéséből. És ez a kép — sietünk kijelenteni — az elismerés legélén-kebb és legrokonszenvesebb színeit egyesíti magában, amelyeknek mindegyike csak di-cséreteré válik a színtársulat minden egyes tagjának és büszkeségére az igazgatóságnak és rendezőségnek. Az eddigi előadások után ítélve, — pedig hát eddig csak 1 színműnek 4 operettnek és 1 bohózatnak előadásában volt alkalmunk gyönyörködhetni, — minden szépítgetés nélkül elmondhatjuk, hogy Mol-nár Gyula színtársulata hivatásának magas-latán áll. A vidéki színészet gyengeségei iránt tartozó kiméletességre, a nemzeti szí-nészettel szemben a vidéken szokásos, kon-venzionális hazugságokra ezzel a színtársu-lattal szemben nincs szükség. Ami jót, szépet és dicséretet róla elmondunk, az mind a tiszta igazságon alapszik és csak a jól ki-érdemelt elismerésnek gyenge visszhangja, mert Molnár Gyula színtársulatának minden egyes tagja fölkelet apostola Thaliának, akik nemcsak, kitartó szorgalmuk és ügybuzgó-ságukkal, — hanem különösen hivatássa-retetükkkel igyekeznek működésük sikerét napról-napra fényesebbé tenni. Őszintén konstatáljuk, hogy Bokodyék óta ilyen ki-

A tanácsos nagy szemeket meresztett. Oly furesa volt a meglepett ábrázata, hogy az ezredes ismét mosolyogni volt kénytelen. Most már nekibuzdult Winkler Nep. János és kitesztette mellét.

— Napok óta figyelemmel kísérem fiatal-ság mozgólódásait. A titkos gyűlések kous-pirációk egymást érik! De bármilyen éber szemmel ügyelnek a titkos embereim: sok-szor semmit sem tudhatok meg. Pedig nagy dolgok vannak készülöben. Szabad sajtót akarnak. — Persze! Hogy minden zendülő beszédet mindjárt kinyomassanak! Így akar-ják lángba borítani a fővárost, az egész országot . . .

— Sötéten lát, tanácsos ur.
— Meglehet, de nekem eléje kell vágnom minden bajnak. A Fiam eddig hívem volt, s hive a császárnak. De jó barátságban van az ifjuság minden tagjával is. Hadd figyelje meg őket, hadd tudjon meg min-dent . . . Ott jár kel a lázongók között . . .

Az ezredes most már gúnyosan mosoly-gott, azután elkomolyodott az arca, ezen az arcon férfias önérzett nemes lélek tükrözö-dött és higgadtság, amilyen a cőitudatos hadvezért szokta jellemezni. A rendőrtaná-csos kicsinyes, alattomos tulbuzgósága mel-tőn bántotta, és mintha valami utált tolakodó legyet akarna elhessegetni, tenyerével a le-vegőben legyintett.

— S mondja csak Winkler ur a fiát Fer-dinándot kémnek használja?

A Tanácsos felütötte a fejét. Rámeredt Rohrbach ezredesre.

— Nem értem. — Meglütözik rajta?

— Nem rólam van szó.
— Hanem?
— Hiszen tudja: a leányom . . . Helén . . .

II.
Valami nesz hallatszott az ebédli ajtajá-ban. Az ezredes tudta, hogy Helén ott áll, és hallgatózik. Most hirtelen kinyílt az ajtó.
— Mindent hallottam, mert mindent akarok tudni. — Szólt a leány emelt hangon. — Meg-mondtam édes apámnak, hogy nem távozom a küszöbről és tanuja leszek a beszélgeté-süknek. Nem érdekel más, mint az, ami Ferdinándra tartozik. Szeretem őt . . . szere-tem a fiát, Winkler ur. Neje akarok lenni Ferdinándnak, de nem becsülhetem és nem tisztelhetem azt az embert, akiről bárki jel-lemtelenséget mond. Komoly tekintetét büsz-kén jártatta végig a két apán, s arca su-gárzott a haragtól . . .

— Jellemtelenséget a fiamról? Ki meri azt tenni.

Helén utána lépett egyet.
— Kicsoda? Ön! Igen Ferdinánd saját atyja. Mért kényszeríti ily nemtelen dolgokra a fiát? Aki kém s szolgálja bár a világ leg-nemesebb és legigazabb ügyét és mégis szégyenteljes és megvetett a világ előtt. Hát még az, aki hazája ellen árulkodik!

A tanácsos elképedt.
— Ezredes ur! Hallja ezt? . . . De jól . . . Kedves Helén, en őnt fiam menyasszonyának tekintem. Őszinte vagyok. Tudja meg, hogy Ferdinánd semmit sem tud arról mi célból engedem meg neki, hogy régi pajtásaival találkozzék, és mikor egyet-mást elkérdezek tőle, ő nem is sejtí mi célból teszem.

A leány szemei szikráztak a felindulástól.
— Nem is sejtí Ferdinánd, hogy tudtán kívül elárulja a legjobb barátait? Hogy el-árulja a beléhelyezett bizalmat? Hát ez ép-pen a szégyen, ez a gyalázat!

Az ezredes közbelépett.
— Csillapodj, lányom. Itt arról van szó, hogy kihez pártoljon a vőlegényed. Atyád a császár ezredesse, leendő apósod a császár hivatalnok.

— De Önök is magyarok!
— Itt születünk mondotta az ezredes.
— És itt is halnak meg! — vágta rá Helén. — Én legalább itt akarok pihenni, ahol az anyám, az én lánglelkű magyar anyám alussza örök álmát. Oh ha most élne, ha most pártomra állhatna! . . . Istenem miért is vagyok olyan szerencsétlen.

Zokogott, lehanyatlott a támlás székre. Az ezredes intett a tanácsosnak, majd kezét szoritotta és kikísérte a másik szobába . . .

Soká tárgyaltak ott a császáriak. Eközben a szobalány beeresztette Ferdinandot . . . Meglepetve látta a vőlegény, hogy bájos araja mily kétségbe esetten törli a könnyeit . . .

— Mi történt? Az égre Helén ki bántott meg?

— Ki? Az édes atyád! Nem csak engem, hanem téged is — téged, én egyetlenem! Lásd, nem tehetek róla, ha olyan anyám volt, aki császári katonának lett a felesége, de azért magyar honleány maradt. Magyar költeményeket olvasott nekem, magyar dalra tanított . . . naponta hallom, mi készül, s mire készül apám s a te apád . . . Elakarják fojtani a szabadság vágyát. És te! Te, édes

tűnő szintársulat nem volt még Kulán. Hogy véletlenül épen a farsang befejeztével, tehát a színház látogatásra legalkalmasabb időben jöttek hozzánk, ez csak az ő szerencsájuk, de hogy egyáltalán idejöttek ez már a — mi szerencsénk. Hisszük, hogy közönség és szintársulat kölcsönösen meg is vannak egymással elégedve. A jónál-jobb előadások és a napról-napról ismétlődő zsufoolt ház legalább erre engednek következtetni.

Bemutató előadásul — mint azt lapunk múlt számában jelentettük is már — színre került Bernstein H. színműve: *A tolvaj*. A szereplők Rajz (Voysin) Péchy (Goudon) Makrócy (Fernande) és különösen Torday Etel (Marie Luise) többet fáradoztak a siker érdekében, mint amennyit a problematikus értékű színmű megérdemel. Torday mély érzéssel játszott, a többiek is mind igen jól beleilleszkedtek szerepeikbe.

Vasárnap már az összes tagokkal volt alkalmunk megismerkedni. *A Vigőzveg* cz. kedves zenéjű operett előadásában. A cím szerepet M. Jászai Mariska, a társulat ragyogó kedvű, kedves modoru és kitűnő hangú primadonnája játszotta és játékaival egyszerre meghódította az egész közönséget, Füzes Lenke kedves valencienne volt. Timár valóssággal remekelt Mirkó párisi nagykövet szerepében. Péchy (Daniló) Rajz (Raul) Nyáray (Bogdanovits) és a többiek is mind a legjobb akaratukkal és szép játékkal mozdították elő a szép, kerekded, összhangzatos előadás nagy sikerét.

Hétfőn a *Milliórdos kisasszony* cz. operette került színre Kállai Kornéliával a címszerepben. Kállai Kornélia igen kedves, élénk temperamentuma, sikkes színésznőnek bizonyult. Hangja kellemesen csengő előadása könnyed, modora megnyerő, játéka elragadó. — Harmat Évi masamód leányt M. Jászai Mariska játszotta igazi virtuozitással. Játékával elragadtatta a hallgatóságot, amely nem is fukarkodott a tapsokkal. Különösen kedves, elragadó volt a panama dalával, amelyet a szünni nem akaró tapsviharra meg is kellett ismételnie. Erdős Jolán kedves szobaciczus volt, hasonlóképen K. Beke Vilma (Mimi) Timárné (Jeni) Fodor Szerén (Viktoria) igen szépen illeszkedtek bele a hölgykoszoruba. Füzes Lenke pompás amerikai urinő volt, akinél külömb üzlettársat talán a newyorki börzén sem talált volna Rajz Ödön (Ross) az ő petrólium gyáraihoz. Hogy Timár felülmulhatatlan volt Turteltaub szerepében, talán mondanunk is fölösleges de hogy a társulat Nyárayban is mily nagy és kitűnő komikust rejteget, azt csak ezen alkalommal tudtuk meg midőn őt Feigen-

baum szerepében láttuk. Ez a két szereplő mindvégig zajos derűtségben tartotta a hallgatóságot, s azt hisszük az ő föllépésük már kilencztedrész siker. Péchy szép daliás alak, pompás hanganyaggal rendelkezik és játéka is kedves természetes. Basaréti Barnabást nagyon jól játszotta meg. Makrócy is kitűnt higgadt discreté játékaival Véry Akos szerepében. Polgár igen jó tornatanár volt. A többi szereplők is kivehették részüket a tapsviharból, mely a hallgatóság köréből lépten nyomon fölzúgott.

Kedden Verő Györgynek a *A bujusz* cz. bohókás operette mulattatta a telt házat. Stolzenburg grófnő szerepét Timárné, Matilda gyámleányát Füzes Lenke játszotta élénk színésszel. Kozári kancellárt Rajz Ödön alakította meg igen találóan, míg Kozári Gábor szerepében Péchy László remekelt igazi, magyaros természetességgel. Tordai Etel nagyon kedves komorna volt és méltó partnerre talált Kovács Andornak Gábor huszárjában. Timár Plachwitz Ottó gróf szerepében mutatott be remek alakokat. Erdős Jolán kedves magyar leány volt, hasonlóképpen Nyáray is derekasan oldotta meg a bankár szerepét. Az arató ünnepegy sikerült, s a magyar virtusnak dicsőségére szolgált. Győzött az egész vonalon.

Szerdán ismét Verő György műve, a *Leányka* cz. nagy operette került színre értékenél nagyobb érdeklődés mellett. Apafi Andor Anna fejedelemasszonyt Fodor Szerén, Teleki kancellárt Rajz Ödön játszották a tőlük megszokott készütséggel és természetességgel. M. Jászai Mariska valósággal brillirozott Margit szerepében. Önmagát multa fölül. Füzes Lenke elragadóan kedves kis komorna volt. Péchy László szép színpadi alak. A magyar levante megjátszására szinte praedestinálva van. Hangja, mozdulatai, játéka mindvégig mély érzéstől voltak áthatva és szépen kiszínezve. A többi szereplők is elismerésre méltó buzgósággal igyekeztek az est fényes sikerét biztosítani.

Csütörtökön Heltai Jenőnek nagy híres énekes bohózata a *Bernát* utalta a hangulatot, de azután alaposan le is lohasztotta. A darabnak több a füstje, mint a tüze. Az I. II. felvonás még csak megjárja. Egy kis jóakarattal „énekes bohózatnak“ is minősíthető; de a III. felvonás olyan lapos, üres semmi, hogy szinte bosszantó. A szereplők nagy készütséggel, kitűnő szereptudással és ritka ambícióval játszottak; de hát a semmiből csak a jó Isten tud alkotni. . . . Torday Etelka mint mindig, most is igen kedvesen adta a féltékeny nő szerepét és hogy Timárban pompás Bernátja akadt ta-

lán fölösleges is hangsúlyoznunk. Özv. Karvalynét Fodor Szerén játszotta meg, mint egy fehér holló. Minden tekintetben nagyon jó anyós volt. Füzes Lenke most is aranyos, cukros, kis kabaret-énekesnőnek bizonyult. Kovács Andor játszi könnyedséggel mutatott be egy sikerült fővárosi gavallért Tunkó szerepében. Makrócy (Penteley) Vetlányi (Dr. Ákos) és Péchy (tábornok) szintén igen sikerült alakok voltak. Játékukkal mindvégig hangos derűtségben tartották a hallgatóságot.

Pénteken Molnár Ferencnek rövid idő alatt világhírűvé lett vigjátéka: *Az Ördög* került színre, természetesen rendkívül nagy érdeklődés mellett. Zsufoolt ház, gyönyörű előadás, feszült figyelem, folyton zugó, falrengető tapsvihár, ez volt az egész estén a helyzet signaturája. A címszerepet Rabócy játszotta nagy készütséggel és még nagyobb vevvel Jolán szerepét Torday Etel, Selyem Czinkát pedig Füzes Etel adták a tőlük megszokott élénk kedvességgel.

Szombaton a *Vardzskerinyó* került színre, de erről majd legközelebb szólunk részletebben.

Vasárnap d. u. 4 órakor a gyermekeknek félhelyárakkal a *Mádi zsidót* adják, a mit azonban felnőttek, sőt az öregek is nyugodtan megnézhetnek. Cs—i—t

HIREK

— **Községi közgyűlés.** Kula község képviselőtestülete folyó hó 9-én rendkívüli közgyűlést tartott és annak a községi bíró által történt megnyitása után, felszólalt dr. Récei Ede és előadta, hogy tekintettel arra, hogy újabb idő óta Kula községben feltűnő módon szaporodik a közköltés és minthogy az állam és a vármegye is mélyen belenyul az adózók zsebeibe, ő és érdektársai, írásbeli indítványt adtak be a községi előljáróshoz és sajnálatlalt látja, hogy indítványuk nem lett napirendre kitézve, kéri a képviselőtestületet, hogy engedje meg, hogy az indítványt a tárgysorozat előtt ismételtesse és okadatolhassa. A képviselőtestület ezen felszólalásnak helyt adván, dr. Récei előadta, hogy az indítványnak célja és tartalma az: hogy a képviselőtestület a maga kebeléből bizottságot küldjön ki azon feladattal, hogy a bíró, jegyző és járási számvevő közreműködése mellett, a községi vagyon mikénti kezeléséről és állapotáról alapos meggyőződést szerezzen és 8 napon belül összehívandó képviselőtestületi ülésben az eredményről tegyen jelentést. Addig is, a mai tárgyalásra kitézött, újabb kiadásokkal járó ügyek, a napirendről levétessenek. Dr. Lebach László ehhez hozzájárul, csak az ártézikut szerződést kéri az indítványból kihagyni. A képviselőtestület így is határozott, és Rác György elnökle alatt a bizottságot kiküldte és Czeisel J. zombori vállalkozóval, az ártézikut furása tárgyában kötött szerződést elfogadta. — Wekerle Simonné állandó segély iránti kérvényével, dr. Récei Ede és Mezey Zsigmond pártolása daczára, elutasított. Pfiszter Miklós kölcsönkérelme tárgyalásánál, dr. Lebach László indítványára, kimondatott, hogy a Czucz-féle alaphól kölcsön nem engedélyezhető, mert ha mégis belátható időben ezen állapot polgári iskolára fordítani kell, hát ne legyen e pénz lekötve. — A kölcsön a szegény pénztárból lett kiutalva. — Czucz-féle földből való házhelyek iránti kérelmezők el lettek utasítva. A házhelyek árverésen lesznek eladva. — A takaré- és hitelintézet részv. társaság igazgatósága által a községi betétpénzekre adandó kezességi levél fogalmazványa helybenhagyólag elfogadtatott és végül a párbér ügyében kimondatott, hogy az, mint tisztán r. k. vallási ügy kezelendő. — **Helypénzszedési jogbérlet.** A kulai országos vásárokon gyakoroltató helypénzszedési jog bérbeadására a község előljárósága f. é. március 5-én tartott árverést. Ajánlatot tettek: Hahn József 2685 K, Sauer János 2935 K, Schank Dániel (Ujverbász) 2995 K, Vajandt János 3000 K, Franc Károly 2815 K, és Legyenác Kuzman 2600 K-val. A bérletet Vajandt János kapta meg.

Folytatás a mellékleten.

Ferdinandom, te is ellenségeink közé állná? Atyád fel akar használni kémnek.

— Helén!

Csak e rémült kiáltás hangzott el Ferdinand ajkáról. És kezeivel eltakarta arcát.

— Bocsáss meg! — rebegte a leány.

— Helén! És te hitted rólam? Te is hitted?

— Nem, nem! Hisz azt akarom, hogy méltó légy a szívemre, mely nem szeretheti a haza ellenségét s mely csak érted dobog! . . . Te jó, te okos, te becsületes vagy! Tudtam, hogy ha választanod kell: engem választasz és a hazát! . . . Tudd meg, hogy halálom lenne, ha atyádnak lenne igaza.

— Hallgass, hallgass, én egy életem! Még ma meg fogsz győződni, kinek adtad szerelmedet. Még ma ismerni fogod lelkem legfőbb vágyát. Isten veled!

— Hová sietsz?

— Hat nem hallottad, hogy Petőfi ma szavalja el a „Talpra Magyar“-ját? És erre szabadul fel a szó, az írás, a gondolat! Isten veled, Helén!

És Ferdinand elrohant.

Két órára rá Winkler Nep. János ott állt a városháza előtti téren. Nem sejtette, hogy még ezen a napon Szabadság tér lesz ennek a neve.

A tömeg, az ujjongó lelkes tömeg, Petőfivel az élen, bejárta az utcákat. Majd a térre érve, a lánglelkű költő rázendítette vérforraló ódáját:

Talpra magyar, hi a haza!
Itt az idő most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés — vaisszatok!

A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Minden szakasz után tombolt a fékevesztett indulatu sokaság. Legelől, Petőfi mellett a szabadságot éltetve, egy sápadt ifju állt, ki rajongva bátorította társait.

Winkler Nep. János rendőrtanácsos ur majd kővé meredt, amikor fürkésző szemei felismerték a lázas ifjut. Ó volna az? Az édes fia? És rekedten, vérvörös ábrázattal hörögte:

— Ferdinand!

— Ó az! Az én Ferdinandom! Nem csalódtam benne . . .

Örömteljes, édes női hang suttogetta boldog meglepetését a toporzékoló apa mögött. A tanácsos ur megfordult és ott állt Helén meg a társalkodónője.

Még azt sem akadályozhatta meg a leendő após, amint Winkler Ferdinand, mint hőstettet nyomban véghez vitt.

— Utánam fiuk! kiáltotta lelkesen Ferdinand. — Kövessük Petőfit, Jókait, Vasvárit!

— Hová? — kérdezte Helén.

— Kinyomatjuk a tizenkét pontot . . . a szabadság törvényét . . .

Egy órával később ő osztogatta legbuzgóbban a „szabadság magasztos keresztlevelét“ . . .

Az első vihar magával sodorta a rendőrtanácsos fiát — kit Helén magának és a hazának hódított meg.

BENZÍN MOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útmozdonyok, gőzcséplő-gépek, arató-gépek, teljes malom-berendezések, talajmívelő eszközök, stb. stb.

KIVÁNATRA SZIVÉSEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

2-20

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V. Váci-körút 32

Rács György

Bokréta nevű birtokán Kula mellett, Tóth János kertésznél kapható magból itt nevelt és háromszor átültetett 1000 darab nagyon szép

tűlevelű fa, Coniférák és pedig: Abies Exelsa

Pinus Strobus

Pinus Austriaca

Az ára 50-70 cm. magas darabja 40 krajcár, száza 35 frt; 70-150 cm. magas darabja 60 krajcár, száza 50 frt.

203 sz. hv. 1908

Arverési hirdetmény

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1907 évi V. 473 2 sz. végzése következtében Ujvidéki szappangyár Rt. javára Bröder Márk ellen 541-98 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1100 K-ra becsült rövidáruból álló ingóságok nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1907 évi V. 473 2 számú végzése folytán Ujverbáson, vhtást szenvedett üzletében leendő eszközzésére 1908 márc. 19-én d. u. 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elővizezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. március 5.

Kanyó, kir. bír. v. hajtó

255 sz. hv. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1908 évi V. 90 13 számú végzése következtében Weisz Lajos javára Rumpf Fülöp ellen 696-03 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1906 K-ra becsült korecsmái berendezés és 5 drb. sertésből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1908 évi V. 90 13 számú végzése folytán Ujverbáson vhtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére f. é. március 21-én d. u. 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elővizezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. március 8.

Kanyó, kir. bír. v. hajtó.

1175 sz. 1908.

Kula község

Árverési hirdetmény

Kula község előljárósága közhírré teszi, hogy 4 drb kiselezett tenyész kánt márc. 19-én d. e. 9 órakor a község-háza tanácstermében tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek örök áron eladja.

Kula, 1908. márc. 10.

Kugler Béla
jegyző

Puhálák Mátyás
bíró

1179 sz. 1908.

Kula község

Árlejtési hirdetmény.

Kula község előljárósága közhírré teszi, hogy hat községi kisbíró téli ruházata, 6 téli és 6 nyári czizma beszerzésének biztosítása alkalmából márc. 19-én d. u. 3 órakor a község-háza tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtést tart.

Kula, 1908. március 10.

Kugler Béla
jegyző

Puhálák Mátyás
bíró

2267 sz. 1908.

Temesvári vásár-hirdetés

Az idei Temesvári Szent-József országos vásár március hó 19-23-ig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra márc. 19-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. febr. 18.

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány.

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás

ELSŐRENDŰ ASZTALI VIZ!

Felvilágosítással készségesen szolgálunk
Muschong-buziásfürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Sürgönyeim Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18 sz.
ÜGYES HELYI KÉPVISELŐK KERESTETNEK

SÁRCIPŐK férfi-, női- és gyermek számokban, elsőrangú minőségben kaphatók: Ifj. Kovács Sándor, úri-, női-, gyermekcipész és bórkereskedőnél KULÁN

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvelőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Sirolin

Egkötés az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, válaladékok, enyri tisztást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kaplató orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára Övegenklat 4. — korona.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán

— Lichtmann és Kobra-k-féle cipők nagy választékban, Kardos J-nél Kulán.

Népesedési mozgalmak Kulán

1908 febr. 28-tól márc. 13-ig.

Házasság: Gaity Lázár és Pávkov Mária. Szeidl Emil és Lupa Terézia. Bukinac István és Nikolity Katalin. Dobrodolszki Sándor és Vrudszin Lyubica. Milanov Cziril és Marcikily Stefánia.

Születés: Gyejizse Jolán rk. Fuchs Mátyás ág. ev. hitv. Pécsi Adám rk. Obrador Vidor gkel. Sovlyanszki Hona gk. Babity Dusan gk. Rack Margit, Honka rk. Prokus János rk. Szabó Péter rk. Bartencz Katalin rk. Palanaeski Emilia gk. Ruffli Katalin rk. Hilkené N. ág. hitv. ev. Tyovin Boszilyka gk. Pejesits Milován gkel.

Halálozás: Özv. Vlaskality Károlyné 78 éves gk. Tyovin Bogdán 8 éves gk. Juhász György 1 hónapos rk. Horváth Péter Pál 8 hónapos rk. Vlaskality Rodolyub 1 hónapos gk. Legyenác Béla 23 hónapos gk. Özv. Bieber Rezsóné 82 éves rk. Körmöci Rozália 15 napos rk. Gaity Lázár 5 hónapos gk. Jerkov Ivana 18 hónapos gk. Bukvity Nivenka 6 hónapos gk. Lackó Jánosné 67 éves rk.

Csíkos
Kockás
Shantung
Armüre

Selyem

és „Henneberg” selyem 75 kr-tól teljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Gabona árak: Budapestben:

Buza	—	—	11.90
Zab	—	—	7.85
Tengeri	—	—	6.70

Kulán:

Buza	—	—	10.90
Zab	—	—	6.90
Tengeri	—	—	5.80

A 37 év óta fennálló

ZÖLDKERT VENDÉGLŐ

nyári és téli helyiséggel, az összes berendezéssel, eladó. Bővebbet

Özv. ZEISS LIPÓTNÉNÁL KULA

816 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott Regőce község előljárósága leköszönés folytán megüresedett 600 K utólagos havi részletekben folyósítandó készpénzfizetéssel egybekötött **gyalogrendőri** állásra **f. é. április 15-iki** lejáratlalt pályázatot hirdet.

Kérvények a községi előljáróságnál nyújtandók be.

Regőce, 1908. március 12.

1-2

Előljáróság

5617. sz. 1907.

Kula községétől

Pályázati hirdetmény.

Kula községben az utcák és terek szabályozására vonatkozó műszaki műveletek biztosítása céljából, pályázatot hirdetünk és felhívjuk a pályázni óhajtó mérnök urakat, hogy írásbeli ajánlataikat **f. é. márc. 30-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Fent jelzett munkálat Bácsbodrog vmegye alispáni hivatalnak 1907/alsp. rendeletéhez csatolt és a zombori mkir. államépítészeti hivatalnak 1907 évi április 30-án kelt utasítása értelmében készítendő el.

Kula, 1908. márc. 7.

Kugler Béla
jegyző

Puhaiák Mátyás
bíró

585 sz. 1908.

Hirdetmény.

Bácskeresztur község előljárósága közhírré teszi, hogy **3 drb kislejtezett tenyész bika márc. 21-én** d. e. 9 órakor a község házában nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Bácskeresztur, 1908. márc. 11.

Előljáróság

1730 kig. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben üresedésben levő községi **iruoiki** állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása havi előleges részletekben 1000 K.

Felhívják a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg írt pályázati kérvényüket a vmegyei 6,887 kgy. számú szabályrendelet 9 §-ának megfelelőleg felszerelve **1908 április 9-éig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnapul 1908 április hó 11-ik napjának d. e. 9 órája tűzött ki.

Topolya, 1908. márc. 9.

1-3

Császár, főszolgabíró

— **Gözfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

Melléklet a „Bácskai Közérdek“ 1908. évi 11-dik számához.

— **Kinevezés.** A király Sarkady György újvidéki törvényszéki bírót szegedi táblabíróvá nevezte ki.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminister dr. Ribiczey Kálmán zombori ügyvédjelöltet belügyministeri segédfogalmazóvá nevezte ki és főispáni titkári minőségben szolgálattételre az újvidéki főispán mellé osztotta be.

— **Nyugdíjazás.** Kuzmiák Sándor bácskeresztúri ál. elemi iskolai tanító f. hó 1-től kezdődőleg nyugdíjaztatott.

— **Magyar kántor Amerikában.** A báttaszékiek nagy zenetudású kántora, Joó Károly, Amerikában kapott egy magyar telepen kántori állást, mely 5000 korona fix fizetéssel van egybekötve.

— **Női iparfelügyelők.** Az új ipartörvénytervezet keretében az iparfelügyelői intézmény ugyancsak alapos reformáció alá kerül. Újítás lesz, hogy a nőmunkásokra vonatkozó védelmi intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére az iparfelügyelők, illetve az iparfelügyelői személyzet létszámában nőket is alkalmazhat a miniszter, kiknek a törvényben előírt minősítést is elengedheti. Újítás az is, hogy a díjazott magánmunka az iparfelügyelőnek csak a saját kerületében tilos.

— **Állásnélküli tanítók és tanítónők.** A vallás- és közokt. miniszter az állami elemi iskolai tanító és tanítónői állások betöltését illetően az eddiginél önállóbb hatáskörrel ruházta fel a vármegyei kir. tanfelügyelőket. Ennek alapján Faragó János kir. tanfelügyelő is előjegyzésbe veszi azon állás nélküli tanítókat és tanítónőket, akik írásban nála jelentkeznek.

— **Utadó tartozások behajtása.** A kereskedelemügyi miniszter legutóbb elvi jelentőségű határozatként mondotta ki, hogy az utadó tartozások csak az állami tartozásokkal együttesen hajthatók be. A külön behajtásnak, vagy végrehajtásnak, helye nem lehet.

— **A nagy pör vége.** A híres csajkás pör, amelyet a határvidéki 13 község lakosai indítottak a községek ellen 40.000 hold föld tulajdonjoga iránt az újvidéki törvényszéknél, véget ért, mert a kuria a határöröket keresetükkel elutasította.

— **Halálozás.** Szalay Imre apatini járási írnok f. hó 8-án családjának látogatására Zomborba érkezett és egy önfelédtt pillanatban revolverével szívenlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Megindult a hajó.** A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság vasárnap, március 1-én nyitotta meg Baja, Mohács és apatin közötti személyhajójáratait. A hajó csütörtök kivételével mindennap közlekedik, még pedig a következő menetrend szerint: Lefelé: Bajáról indul d. u. 1 óra 10 perckor, Dunaszegcsőrről 2 órakor, Mohácsról indul 3 óra 30 perckor, Kisközszegről 4 óra 35 perckor, Monostorszegről 5 óra 30 perckor, Apatinra érkezik 6 óra 20 perckor. Fölfelé: Apatinról indul reggel 3 óra 40 perckor, Monostorszegről 5 óra 05 perckor, Kisközszegről 6 óra 05 perckor, Mohácsról 7 óra 45 perckor, Kunaszegcsőrről 8 óra 40 perckor, Bajára érkezik 9 óra 55 perckor.

— **Tüdővész gyógyítható.** Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kúra, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amellyel azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen állanak a bükkfakátrány-preparátumok, de korántsem mindegy, bármelyik ily preparátumot használunk. A legjobbnak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin-Roche“, a creosot-preparátumokideállja, mely minden gyógyszerárban hapható.

— **Szódavízgyárosok** legelőnyösebben szerzik be szénasvízszükségletüket a kartellen kívüli Muschong buziásfürdői szénasvízműveknél, melyek a világhírű buziásfürdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg legtisztább folyékony szénasvizet, mely a szódavíz fejét egyáltalán nem fogja, miáltal a gyáros tetemes megtakarítást ér el. Nagyobb szükségletnek mielőbbi fedezését ajánljuk, mivel a nagyszámu megrendelések a beérkezések sorrendjében eszközöltenek.

— **Nyugtázás.** A f. hó 1-én rendezett iparbál igen jól sikerült. A könyvtár és Rökkant-alap javára felülfizetni szíveskedtek: Tóvisi Rácz György 10 K. Rockenstein J. 5 K. Wighart Ede elnök 4 K. Schusztér Agoston 2 K. Hirtl Sándor 1.40 K. ifj. Tex János, Fátth Miklós, ifj. Bencsik Gyula 1-1 K. Schreier Gáspár 80 f. Isten nevében, Rácz György szobafestő, Mayer Miksa 60-60 f. Stojsits István 50 f. Neuschwender Károly, Krámer József, Stahl József, Tex Ferenc, ifj. Alexander József, Jung József, Polich Simon, Kovács Sándor, idb. Nusz Péter aszt., Scherer Károly, Jäger Máttyás, Varga Flórián, Jurszik Vencel, Burcsák István, N. N. Derkovics Ferenc, Lasser János, Karch János, Kiefer Henrich, Nagy A. József, Kovács Mihály, Sevarac István, idb. Hahn Ferenc, Sevarac István ifj. 40-40 f. Szeibert Márton, Hampel Ede, Nagy István, ker. Gyurkovits S. Regécz Illés, Puhálák István, Maurer Miksa, Fuchs Lajos, ifj. Heil József Blunn Sándor, Kempl Lajos, Biró János, Schmidt István, ifj. Karch Máttyás, Meicher Gábor, Gonclik József, Deutsch Jakab, ifj. Schwerer József, Mészáros Gyula, ifj. Geszler Ferenc 20-20 f. mely összegekért és a rendező ifjúságnak a rendezéshez való szíves közreműködéséért ezuton mond köszönetet az ipartestület elnöksége.

— **Kivételes nősülési engedélyek új szabályzata.** A honvédelmi miniszter egyszerűsítette a kivételes nősülési engedélyek megadása körüli eljárást. Az új rend szerint a kivételes nősülési engedély iránti kérelem mint a multban, ugy most is az illetőségű község jegyzőjénél terjesztendő elő, ki is a féllal az előírt mintának megfelelő kérvényt vesz fel a kérvényt kellően és gondosan felszerelt s közvetlenül a közigazgatási bizottsághoz terjeszti be. A közigazgatási bizottság, amennyiben a kérelmet indokoltnak találja, az előjárásági jelentés hátlapján irt jelentéssel a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel, aki az engedélyt közvetlenül az illetékes község jegyzőjének küldi meg. A megadott nősülési engedélyről külön nyilvántartás nem vezetendő. *A hozzávaló új nyomtatvány lapunk kiadói hivatalában készen kapható.*

— **Schmidt Ferenc szabó,** Kula Ferenc József tér, készíti a legdivatosabb öltönyöket a legolcsóbb árban.